

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum:
2019-08-20

§ 232

**Motion om att stoppa boendelösningar för ensamkommande
migranter från Alexander von Uckermann (SD)
KSN-2019-0702**

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå
kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Alexander von Uckermann (SD) föreslår i motion väckt vid kommunfullmäktiges
sammanträde den 25 februari 2019 att Uppsala kommun stoppar arbetet med
boendelösningar för ensamkommande migranter som saknar uppehållstillstånd.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse den 13 augusti 2019.

Kommunledningskontoret

Kommunfullmäktige

Handläggare:
Anderson Tomas

Motion av Alexander von Uckermann (SD) om att stoppa boendelösningar för ensamkommande migranter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Alexander von Uckermann (SD) föreslår i motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 25 februari 2019 att Uppsala kommun stoppar arbetet med boendelösningar för ensamkommande migranter som saknar uppehållstillstånd.

Motionen återges som **bilaga 1**.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Ärendet bedöms inte ha några konsekvenser ur näringslivs-, barn- eller jämställdhetsperspektivet med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

Kommunstyrelsen behandlade den 29 maj en utredning avseende gymnasielagen och ensamkommande som följde på styrelsens uppdrag från oktober 2018 till socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden att gemensamt utreda och återsammantera förslag till en långsiktig inriktning för arbetet med de som fått uppehållstillstånd enligt den nya gymnasielagen.

Ärendet beskriver den gemensamma långsiktiga inriktningen för kommunens arbete riktat till de som berörs av den nya gymnasielagen samt andra ensamkommande unga vuxna utanför det ordinarie mottagandet av nyanlända, som bor och studerar i Uppsala kommun.

Kommunstyrelsens beslut består i flera uppdrag till kommunledningskontoret som syftar till att samordna kommunens arbete riktat mot den identifierade gruppen inom ramen för kommunens arbete kring etablering och integration. Syftet är också att beakta behov av eventuella riktade åtgärder i framtagandet av kommunövergripande styrdokument. Inriktningen omfattar överväganden kring boendesituationen, den sociala situationen och kommunens övriga stöd till målgruppen.

I kommunens arbete för målgruppen har socialnämnden fattat beslut om förlängning av stödet till Uppsala stadsmissions arbete med tillfälliga boendeinsatser, vilket bedöms underlätta den sociala situationen för de berörda.

Tjänsteskrivelsen i ärendet i kommunstyrelsen samt protokollsutdrag från sammanträdet återges i **bilaga 2**.

Mot bakgrund av kommunstyrelsens och de berörda nämndernas aktuella ställningstagande om gemensam inriktning för arbetet med den målgrupp som motionerna berör fordras inte något särskilt beslut i fullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Motion om att stoppa boendelösningar för ensamkommande migranter

Enligt kommunallagens lokaliseringsprincip skall det en kommun ägnar sig åt ha koppling till dess område eller medlemmar, enligt principen får inte kommunen ta hand om de uppgifter som ligger på statens ansvarsområde.

Med anledning av den så kallade gymnasielagen får ensamkommande migranter rätten att söka uppehållstillstånd för att studera. Uppsala kommun undersöker möjligheten att erbjuda boenden till ensamkommande i väntan på uppehållstillstånd och erbjuder för tillfället härbärge och fadderhem via Stadsmissionen. Detta är emellertid statens ansvar och inget som Uppsala kommun skall ägna sig åt. Tråkigt nog har Uppsala egna problem i form av växande kriminalitet och en skola och äldreomsorg med allvarliga brister som leder till onödigt lidande för våra invånare.

Enligt kommunallagen ska kommunens verksamhet vara av allmänt intresse och det är förbjudet att privilegiera enskilda utan motprestation. Att blanda sig i statliga angelägenheter och ge fördelar till andra länders medborgare framför kommunens invånare är att både kringgå allmänintresset och kommunens skyldigheter. Det är en självklarhet att Uppsala kommun först och främst ska ta hand om sina egna invånare. Det är inte rimligt att vi tar på oss statligt ansvar över ensamkommande när vi har våra egna invånare som inte får sina grundläggande rättigheter tillgodosedda.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

- Att Uppsala kommun stoppar arbetet med boendelösningar för ensamkommande migranter som saknar uppehållstillstånd.

Uppsala den 5 december 2018

Alexander von Uckermann
Ersättare (SD)

Handläggare
Berg Anton

Datum
2019-05-22

Diarienummer
KSN-2019-1547

Kommunstyrelsen

Utredning avseende gymnasielagen och ensamkommande

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att uppdra åt kommunledningskontoret att löpande följa upp målgruppens sociala situation och etableringsprocess samt att samordna de berörda förvaltningarnas arbete inom området,

att uppdra åt kommunledningskontoret att säkerställa att behov av tillfälliga åtgärder riktade till målgruppen beaktas i framtagande av handlingsplaner för snabbare etablering och jämställd integration respektive för psykisk hälsa,

att uppdra åt kommunledningskontoret att bevaka den långsiktiga kostnadsutvecklingen för kommunens åtaganden gentemot målgruppen,

att uppdra åt kommunledningskontoret att samordna arbetet med återsökning och fördelning av statliga ersättningar ur ett helhetsperspektiv, samt

att uppdra åt kommunledningskontoret att säkerställa att målgruppens behov beaktas i framtagandet av Uppsala kommuns nya riktlinjer för bostadsförsörjning.

Sammanfattning

Ärendet beskriver det gemensamma förslag till långsiktig inriktning för Uppsala kommuns arbete riktat till de som berörs av den nya gymnasielagen samt andra ensamkommande unga vuxna utanför det ordnande mottagandet av nyanlända, som bor och studerar i Uppsala kommun. Den föreslagna inriktningen består i flera uppdrag till kommunledningskontoret som syftar till att samordna kommunens arbete riktat mot den identifierade gruppen inom ramen för kommunens arbete kring etablering och integration samt beakta behov av eventuella riktade åtgärder i framtagande av relevanta kommunövergripande styrdokument. En förlängning av kommunens stöd till Uppsala stadsmissions arbete kring bostadslösningar under en period bedöms även underlätta den identifierade målgruppens sociala situation.

Ärendet

Kommunstyrelsen uppdrog i oktober 2018 socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden att gemensamt utreda och återrapporera förslag till en långsiktig inriktning för arbetet med de som fått uppehållstillstånd enligt den nya gymnasielagen till kommunstyrelsen senast i april 2019 (KSN-2018-2979). Sedan oktober har det stora flertalet

av de som omfattas av gymnasielagen beviljats tillfälliga uppehållstillstånd. Under utredningsarbetet har även regeringen remitterat förslag om förlängning och delvis förändring av de aktuella lagarna. Regeringen har under perioden även fattat beslut om att förlänga det tillfälliga kommunbidrag som tidigare utdelats för att möjliggöra för ensamkommande unga asylsökande som hinner fylla 18 år under asylprocessen bo kvar i kommunen för 2019.

Mot bakgrund av den förändrade bilden har tidplanen för ärendet justerats och utredningen har beaktat fler grupper som är bosatta i kommunen och som befinner sig i en liknande social situation.

Beredning

Ärendet har beretts gemensamt av kommunledningskontoret, socialförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. I arbetet har förvaltningarna fört dialog med delar av civilsamhället som möter och arbetar riktat mot målgruppen.

Föredragning

Hösten 2015 kom många asylsökande till Sverige vilket medförde förlängda handläggningstider hos Migrationsverket. Regeringen agerade med olika åtgärder så som införandet av Lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjlighet att få uppehållstillstånd i Sverige. Regeringen fattade senare beslut om nya bestämmelser i den tillfälliga lagen som medger uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, det som här benämns gymnasielagen. De förändringar som vidtagits på nationell nivå har inneburit att en grupp unga vuxna som befinner sig i en komplex migrationsprocess och som av olika skäl inte omfattas av den statliga etableringen av nyanlända bosatt sig och studerar i kommunen.

Av de bosatta i Uppsala kommun som Migrationsverket bedömt möta den nya gymnasielagens kriterier för uppehållstillstånd har i dagsläget en majoritet beviljats tillfälliga uppehållstillstånd. Flertalet av dessa personer kommer att ansöka om en förlängning av detta uppehållstillstånd under 2019–2020. Förvaltningarna konstaterar även att det fortsatt finns en grupp unga vuxna som är bosatta och studerar i kommunen i väntan på beslut om uppehållstillstånd. Den rådande situationen präglas av komplexa migrationsprocesser som försvårar en långsiktig planering för såväl den enskilde som för kommunen.

För att stödja nyanlända som varit ensamkommande barn med bland annat boende inrättade Uppsala stadsmission i oktober 2017 Projekt Fadderhem med föreningsbidrag från socialnämnden. Kommunens stöd till projektet har förlängts vid två tillfällen och har idag finansiering från socialnämnden till och med den 30 juni 2019. Stödet möjliggjordes genom att ett särskilt statligt stöd utdelades till kommunerna för att de som fyllt 18 år under asylprocessen skulle ha möjlighet att bo kvar där de hunnit bosätta sig. Vid beslutet noterades att målgruppen för insatsen inte utgjorde en angelägenhet för kommunen, men att beslutet låg i linje med regeringens intentioner för det särskilda stödet. Det särskilda statliga stödet förlängdes efter regeringsbeslut i maj 2019 och Uppsala kommun tilldelas cirka 6,45 miljoner kronor för 2019.

Uppsala kommun har även utdelat stöd för att möjliggöra en tillfällig boendeinsats i form av två kollektivboenden för att undvika akut bostadslöshet under vintern. Uppsala stadsmission

uppskattar att de under projektiden hittills kommit i kontakt med ca 420 personer och i dagsläget har ca 162 personer ett boende genom projektet. Boendeplatserna utgörs till störst del av boende hos enskilda hushåll men kompletteras med ytterligare kollektivboenden, utöver de tillfälliga insatserna.

Den grupp den gemensamma utredningen identifierat som målgrupp har som gemensamma drag att de är unga vuxna som i dagsläget inte omfattas av det ordnade mottagandet och därför inte omfattas av exempelvis den statliga etableringen. I regel befinner de sig i en komplex migrationsprocess och har begränsat kontaktnät. Rapporter om psykisk ohälsa och i vissa fall om risk för missbruk har även lyfts fram under det senaste året. De som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd enligt gymnasielagen har rätt till sociala insatser, till exempel försörjningsstöd, från kommunen på lika villkor som övriga kommuninvånare och asylsökande har möjlighet till visst stöd från Migrationsverket. Förvaltningarna gör bedömningen att de stödinsatser som åligger kommunen att genomföra i huvudsak utförs inom ramen för befintliga uppdrag, verksamheter och stöd.

Förvaltningarnas förslag till långsiktig inriktning för kommunens arbete riktat till gruppen består i att säkerställa en samordning för att gruppen på ett effektivt sätt ska stödjas att fullborda sina studier, nå egen försörjning samt nå ett hållbart boende på egen hand. Arbetet föreslås utformas utifrån befintliga strukturer och verksamheter. Eventuella riktade insatser eller tillfälliga förstärkningar föreslås beaktas i framtagande av relevanta kommunövergripande styrdokument. Förvaltningarna noterar även att förändringar på lagområdet kan bli aktuella, vilket kan innebära att arbetet behöver revideras över tid. Mot bakgrund av detta föreslås kommunledningskontoret få uppdrag att följa upp målgruppens progression i etableringsprocessen och samordna kommunens gemensamma arbete riktat till gruppen. Den bortre tidshorisonten för kommunens arbete föreslås sättas till åtminstone 2025.

För att säkerställa kommunens långsiktiga kapacitet att bidra till en effektiv etablering och integration föreslås kommunledningskontoret få en samordnande roll i det kommungemensamma arbetet med fördelning och återsökning av statliga ersättningar hur ett helhetsperspektiv. Kommunledningskontoret föreslås även att bevaka den långsiktiga kostnadsutvecklingen för kommunens åtaganden gentemot målgruppen.

En särskild utmaning för den identifierade gruppen består i tillgång till bostad. De unga som fortfarande är asylsökande har viss möjlighet att få stöd till boende från Migrationsverket. Juridiskt sett är därför denna del av gruppen i strikt mening inte en angelägenhet för kommunen. Kommunen har tidigare ändå tagit ett visst ansvar för unga ensamkommande asylsökande som bosatt sig i kommunen. Kommunen har möjlighet att erbjuda de som beviljats uppehållstillstånd enligt gymnasielagen boende i enlighet med socialtjänstlagen i de fall behov föreligger efter individuell prövning. I dagsläget bedöms enbart ett fåtal individer i gruppen kvalificera sig för en sådan insats. Kommunen har emellertid det övergripande ansvaret för att säkerställa att bostadsbeståndet motsvarar kommuninvånarnas behov och förutsättningar. Boendesituationen för de som beviljas uppehållstillstånd och som förväntas vara långvarigt bosatta i kommunen föreslås hanteras inom ramen för kommunens långsiktiga bostadsförsörjningsarbete. Behov av eventuella riktade åtgärder för att underlätta inträde på bostadsmarknaden föreslås beaktas i framtagande av reglerande styrdokument för området.

Uppsala stadsmission har inkommit till socialnämnden med en ansökan om fortsatt stöd för att bedriva projekt Fadderhem och den tillfälliga boendeinsatsen i Jälla. Kommunen har viss möjlighet att stödja civilsamhället i arbete riktat till att stödja gruppen kring boende i de fall ett allmänt intresse anses föreligga. I socialnämndens beslut om att utställa ett föreningsbidrag från 2017 framfördes bedömningen att målgruppen inte utgjorde en kommunal angelägenhet, men att stödet låg i linje med regeringens intentioner i det tillfälliga kommunbidraget samt bidrog till att motverka en socialt ohållbar situation. Det tillfälliga boendet vid Samaritergränd kommer avslutas den 30 juni, vilket innebär att drygt 20 personer är i behov av stöd att finna ett nytt boende inför höstterminen. Uppsala stadsmission arbetar för närvarande att stödja dessa personer att finna andra boendelösningar. Vid beslut om att inte förlänga stödet för Jälla tillkommer ytterligare 18 personer i behov av att finna ny bostad inför start av höstterminen.

En förlängning av kommunens stöd till Uppsala stadsmission under resterande del av 2019 inklusive en förlängning av den tillfälliga boendeinsatsen i Jälla till och med september bedöms ge utrymme för att ställa om verksamheten och finna boendeplatser i etapper efter att boendeinsatsen vid Samaritergränd avslutas. Förlängningen bidrar därigenom till att förebygga bostadslöshet och en socialt utsatt situation för de enskilda och bör kombineras med gemensamt arbete för att minska behovet av tillfälliga boendeinsatser. Som ett led i förlängningen av den tillfälliga boendeinsatsen i Jälla görs bedömningen att en avstämning kring förutsättningarna att avsluta insatsen i september bör göras i god tid för att ta ställning till eventuella behov av fortsatt förlängning eller andra åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

En förlängning av socialnämndens stöd till Uppsala stadsmissions arbete inom Projekt Fadderhem till och med 31 december och det tillfälliga boendet i Jälla till och med 30 september uppskattas kosta kommunen 5 242 000 kr. Förlängningen bedöms vara möjligt att finansiera inom befintlig budgetram under förutsättning att statliga ersättningar betalas ut till nämnden enligt plan. Utöver det tillfälliga bidraget regeringen utställt för 2019 tillkommer även en schablonersättning avseende kostnader för mottagande av ensamkommande unga (18–20 år) som i dagsläget tillfaller socialnämnden. Ersättningen betalas ut retroaktivt per kvartal utan krav på återsökning från kommunen. Det finns emellertid en osäkerhet kring schablonersättningen med anledning av befintligt regelverk, då ersättningen endast utgår om den enskilde uppbär studiehjälp från CSN under en månad i det aktuella kvartalet. Detta kan innebära att den totala ersättningen blir lägre än förväntat om den enskilde i frågan deltagit i undervisning i tillräcklig utsträckning för att beviljas studiehjälp från CSN, vilket motiverar ett aktivt arbete för att säkerställa ett effektivt stöd att de enskilda ska klara sina studier.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2019-05-29

§ 114
**Utredning avseende gymnasielagen och ensamkommande
KSN-2019-1547**
Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdra åt kommunledningskontoret att löpande följa upp målgruppens sociala situation och etableringsprocess samt att samordna de berörda förvaltningarnas arbete inom området,

att uppdra åt kommunledningskontoret att säkerställa att behov av tillfälliga åtgärder riktade till målgruppen beaktas i framtagande av handlingsplaner för snabbare etablering och jämställd integration respektive för psykisk hälsa,

att uppdra åt kommunledningskontoret att bevaka den långsiktiga kostnadsutvecklingen för kommunens åtaganden gentemot målgruppen,

att uppdra åt kommunledningskontoret att samordna arbetet med återsökning och fördelning av statliga ersättningar ur ett helhetsperspektiv, samt

att uppdra åt kommunledningskontoret att säkerställa att målgruppens behov beaktas i framtagandet av Uppsala kommuns nya riktlinjer för bostadsförsörjning.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande i **bilaga A § 114**.

Jonas Petersson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande i **bilaga B § 114**.

Simon Alm (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden i **bilaga C § 114**.

Särskilt yttrande

Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V) lämnar ett särskilt yttrande:

Vänsterpartiet vill se att kommunens stöd till Uppsala stadsmissionen inklusive en förlängning av den tillfälliga boendeinsatsen i Jälla fortsätter inte bara till och med september utan hela vintern igenom. Vänsterpartiet anser att det är viktigt att kommunen har en beredskap att hålla Jälla öppet under hela vintern om behovet finns. Alternativet är att dem boenden riskerar att hamna på gatan under vintern. Den risken kan Vänsterpartiet aldrig acceptera.

Sammanfattning

Ärendet beskriver det gemensamma förslag till långsiktig inriktning för Uppsala kommuns arbete riktat till de som berörs av den nya gymnasielagen samt andra ensamkommande unga vuxna utanför det ordnande mottagandet av nyanlända, som bor och studerar i Uppsala kommun. Den föreslagna inriktningen består i flera uppdrag till kommunledningskontoret som syftar till att samordna kommunens arbete riktat mot den identifierade gruppen inom ramen för kommunens arbete kring

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
			

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2019-05-29

etablering och integration samt beakta behov av eventuella riktade åtgärder i framtagna av relevanta kommunövergripande styrdokument. En förlängning av kommunens stöd till Uppsala stadsmissions arbete kring bostadslösningar under en period bedöms även underlätta den identifierade målgruppens sociala situation.

Yrkanden

Erik Pelling (S) yrkar bifall till föreliggande förslag.

- (1) att uppdra åt kommunledningskontoret att löpande följa upp målgruppens sociala situation och etableringsprocess samt att samordna de berörda förvaltningarnas arbete inom området,*
- (2) att uppdra åt kommunledningskontoret att säkerställa att behov av tillfälliga åtgärder riktade till målgruppen beaktas i framtagna av handlingsplaner för snabbare etablering och jämställd integration respektive för psykisk hälsa,*
- (3) att uppdra åt kommunledningskontoret att bevaka den långsiktiga kostnadsutvecklingen för kommunens åtaganden gentemot målgruppen,*
- (4) att uppdra åt kommunledningskontoret att samordna arbetet med återsökning och fördelning av statliga ersättningar ur ett helhetsperspektiv, samt*
- (5) att uppdra åt kommunledningskontoret att säkerställa att målgruppens behov beaktas i framtagnet av Uppsala kommuns nya riktlinjer för bostadsförsörjning.*

Simon Alm (SD) yrkar

att bifalla att-sats 3.

att avslå att-satserna 1, 2, 4 och 5.

Simon Alm (SD) yrkar att ärendet ska beslutas i kommunfullmäktige.

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar:

att bifalla att-sats 3.

att avslå att-satserna 1, 2, 4 och 5.

att uppdra åt socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden att löpande följa upp och arbeta för att förbättra målgruppens sociala situation, etableringsprocess och skolnärvaro.

Jonas Petersson (C) yrkar i första hand:

att återremittera ärendet i syfte att utreda och till kommunstyrelsen återrapportera förslag till en långsiktig inriktning för arbetet med dem som fått uppehållstillstånd enligt gymnasielagen.

och i andra hand:

att uppdra åt socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden att löpande följa upp och arbeta för att förbättra målgruppens sociala situation, etableringsprocess och skolnärvaro.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Jonas Petersson (C) yrkande om återremiss mot ärendets avgörande idag och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer därefter Simon Alms (SD) ändringsyrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Erik Pellings (S) yrkandes första (1), andra (2), fjärde (4) och femte (5) att-sats mot Fredrik Ahlstedt (M) med fleras ändringsyrkande mot Simon Alm (SD) med fleras avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller Erik Pellings (S) yrkandes första (1), andra (2), fjärde (4) och femte (5) att-satser.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2019-05-29

Ordförande ställer slutligen Erik Pellings (S) yrkandes tredje (3) att-sats mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse den 22 maj 2019.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande